

รูปแบบการดำเนินงานวิเคราะห์อัตราค่าล้างทางการแพทย์

สุภา เพ็งเภา

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2560

Copyright by Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

รูปแบบการดำเนินงานวิเคราะห์อัตรากำลังทางการพยาบาล

A WORKING MODEL OF NURSES' FULL TIME EQUIVALENCE ANALYSIS

ศุภา เฟื่องเลา 5737582 PPH/M

วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์)

คณะกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์: สมชาติ โตรักษา, พ.บ., อ.ว. (เวชศาสตร์ป้องกัน-สุขภาพจิตชุมชน), ยุวษ สัตยสมบุญ, วท.ด. (เวชศาสตร์ชุมชน)

บทคัดย่อ

พยาบาลเป็นบุคลากรที่มากที่สุดในโรงพยาบาล ต้องทำงานหนักแต่มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการระงาน การศึกษานี้เพื่อหารูปแบบการดำเนินงานวิเคราะห์อัตรากำลังทางการพยาบาลที่ดี สอดคล้องกับความต้องการของ องค์การพยาบาล ตามหลักวิชาการและแนวทางของสำนักการพยาบาล สามารถนำไปใช้ในโรงพยาบาลทั่วไปสู่ความ ยั่งยืนได้ด้วยทรัพยากรที่มีอยู่ ดำเนินการในช่วงเดือนมกราคมถึงมิถุนายน 2559 โดยการทบทวนความรู้ แนวปฏิบัติ ที่ดี วิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์เนื้อหา พบว่ารูปแบบการดำเนินงานวิเคราะห์อัตรากำลัง ทางการพยาบาลที่จัดทำขึ้นสอดคล้องกับบริบทของโรงพยาบาลทั่วขนาด M1 ประกอบด้วย 34 หลักการ มีโครงสร้าง ด้าน ของ คน เงิน และระบบงานทั้ง 14 โปรแกรม ของระบบบริการที่บันทึกข้อมูลด้วยไมโครซอฟท์เอ็กเซล ระบบสนับสนุนทรัพยากร ระบบพัฒนาและระบบบริหารจัดการ มีแนวทางการนำรูปแบบไปดำเนินการให้เกิดผล ดีและมีประสิทธิภาพสูงตั้งแต่เริ่มต้น รวมทั้งการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สู่ความยั่งยืน; แนวปฏิบัติที่ดี ศึกษา จากโรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา และ โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์; ในส่วนของการ เตรียมความพร้อมในการนำรูปแบบไปดำเนินการ ได้เลือกโรงพยาบาลโพธาราม จังหวัดราชบุรี ใช้การวิจัยพัฒนา เชิงทดลองแบบสองกลุ่มวัดก่อนหลังการทดลอง โดยนำรูปแบบที่จัดทำขึ้นมาประยุกต์ให้เหมาะสมและสอดคล้อง กับบริบทของโรงพยาบาลโพธาราม มีการติดตาม ทบทวน และปรับปรุงเป็นระยะๆ ในขณะที่ดำเนินการทดลอง เสนอแนะให้พัฒนาต่อไป จนเป็นต้นแบบของงานวิเคราะห์อัตรากำลังทางการพยาบาลอย่างแท้จริง ซึ่งต้องใช้เวลา ในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ไม่น้อยกว่า 3 ปี โดยพัฒนาระบบสารสนเทศทางการพยาบาลร่วมกับเขตบริการ สุขภาพแบบบูรณาการเข้ากับศูนย์ข้อมูลของแต่ละจังหวัด เพื่อการแชร์ทรัพยากรและพื้นที่ในการจัดเก็บข้อมูล รวมทั้งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการปรับปรุงพัฒนาร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและควรเพิ่มความยืดหยุ่นของ นโยบายในการกำหนดกรอบอัตรากำลัง FTE สำหรับโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ให้เอื้อต่อการ พัฒนารูปแบบให้มีคุณภาพเพิ่มขึ้น

คำสำคัญ: การวิเคราะห์อัตรากำลังทางการพยาบาล / รูปแบบการดำเนินงาน / โรงพยาบาลศูนย์ทั่วไป /
แนวปฏิบัติที่ดี

A WORKING MODEL OF NURSES' FULL TIME EQUIVALENCE ANALYSIS

SUPHA PENGLAO 5737582 PPH/M

M.Sc. (PUBLIC HEALTH)

THEMATIC PAPER ADVISORY COMMITTEE: SOMCHART TORUGSA, M.D., THAI BOARD OF PREVENTING MEDICINE, YOUWANUCH SATTAYASOMBOON, Ph.D. (COMMUNITY MEDICINE)

ABSTRACT

Nurses are medical personnel's who work hard at hospitals more than the required number of hours because of lack of nursing staff. This study aimed to develop a good working model of nurses' full time equivalence analysis, in compliance with the requirements of the hospital and according to the principles and guidelines of the Department of Nursing, Ministry of Public Health which can be used in general hospitals for sustainable development using the existing resources. The duration of the study was from January-June 2016. The methods of study included reviewing knowledge, good practices. Data were analyzed using descriptive statistics and content analysis. The results showed that a working model of nurses' full time equivalence analysis was created in compliance with the context of M1 hospital, which consisted of 34 principles, the resources structure of material, human resources, budget, and the 4 systems of 14 Microsoft Excel service programs, the supportive resource system, the improving system, and management system, and a guideline of model implementation from the beginning for continuous and sustainable improvement. Good practices were adapted from Siriraj Hospital, Maharat Nakhon Ratchasima Hospital and Charoenkrungpracharak Hospital. It is Recommended that the working model of nurses' full time equivalence analysis should be further developed after 3 years of implementation of Photharam Hospitals, Ratchaburi Province, Thailand. During the implementation the methodology is an experimental development research, two groups pre-test and post-test and case control design The integrated nursing information system in Regional Health Service by Province Data center to share resources and storage space, knowledge sharing should be improved, Moreover, flexibility of the FTE staffing Policy of the Ministry of Health to facilitate the development of services quality should be an increased.

**KEY WORDS: NURSES' FULL TIME EQUIVALENCE ANALYSIS /
WORKING MODEL / GENERAL HOSPITAL / GOOD PRACTICES**

160 pages